

OBJEKTUMVEZÉRT RENDSZEREK TERVEZÉSE

4. gyakorlat

- https://classroom.github.com/g/5_Fe5VCP

Github

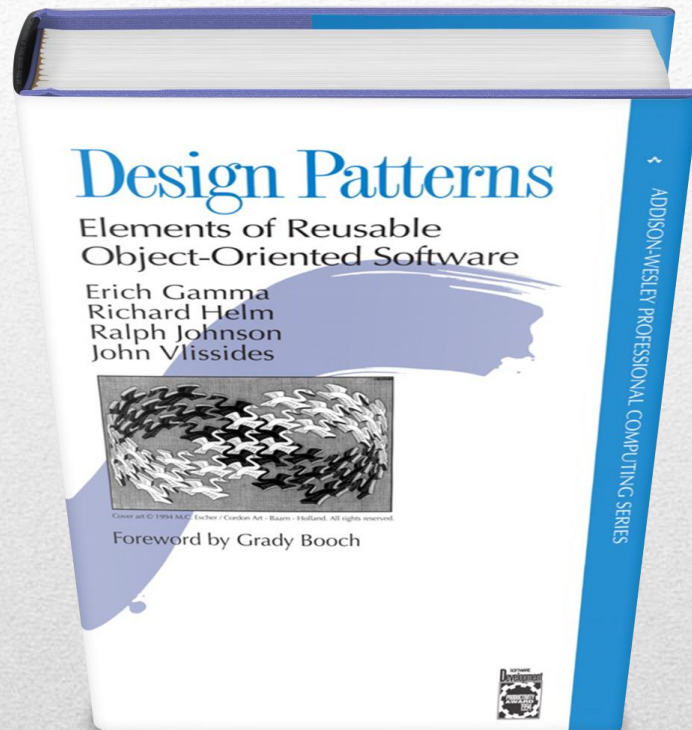

TERVEZÉSI MINTÁK

Bevezető

- Könyv: Design Patterns: Elements of Reusable object-Oriented Software
- Minta leírások és katalógus
- Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides
- → „Gang of Four” (GOF)

Inspiráció

Követelmények
megvizsgálása

Problémák
azonosítása

Megoldás
megtervezése

Ismétlődő feladat

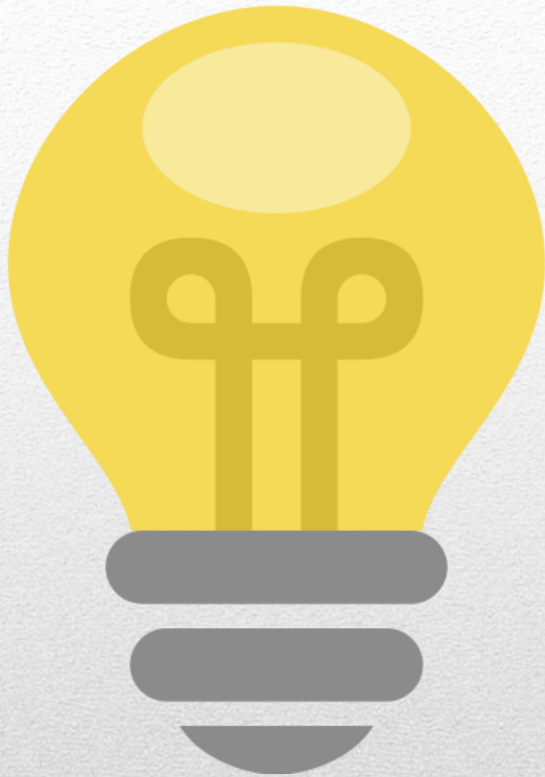

Időigényes

Szoftvertervezés folyamata

Minden tervezési minta **leír** egy gyakran előforduló **problémát** és **megadja** a hozzá tartozó megoldás lényegét.

Megoldás: tervezési minták használata

- Jobb szoftver dizájn
- Javuló csapat kommunikáció
  - Közös koncepciók alakulnak ki
- Hatékonyabb probléma megoldás
- Példák a Java beépített függvénykönyvtárában:
  - <https://stackoverflow.com/a/2707195>

Előnyök

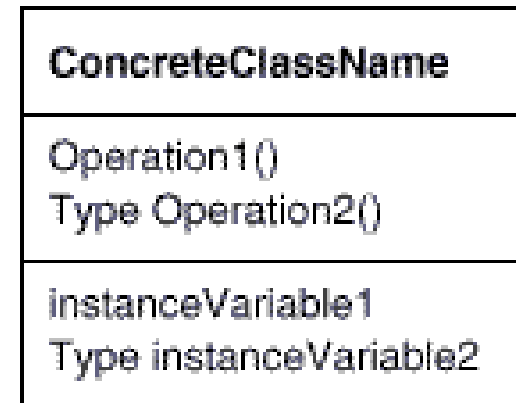
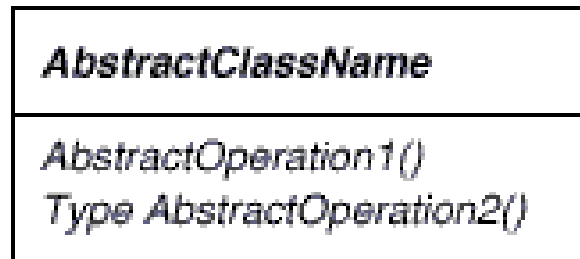
- **Minta neve**
  - Kommunikáció, közös nyelv
  - Absztrakt szinten való tervezést tesz lehetővé
- **Probléma leírása**
  - Hol lehet alkalmazni. Kontextust írja le.
  - Megadja mi a probléma a mostani módszerrel.
- **Problémára nyújtott megoldás**
  - Megadja a megoldás sablonját.
  - Leírja a megoldásban szereplő elemek szerepét.
- **Következmény**
  - Kompromisszumok, alternatívák, költségek és nyereségek

Tervezési minták felépítése

- OMT (Object Modeling Technique)
- Nem UML! (de azért nagyon hasonló)
- Gamma et al. használják minták megadásához
- Osztály, Object, Interaction diagramok-at ír le

(a) Abstract and concrete classes

Minták jelölése: OMT notations

A kliensnek tényleges szerepe van a mintában.

A kliensnek szerepe nincs meghatározva a mintában, de a megértésben segíthet melyik osztályokkal állhat kapcsolatban.

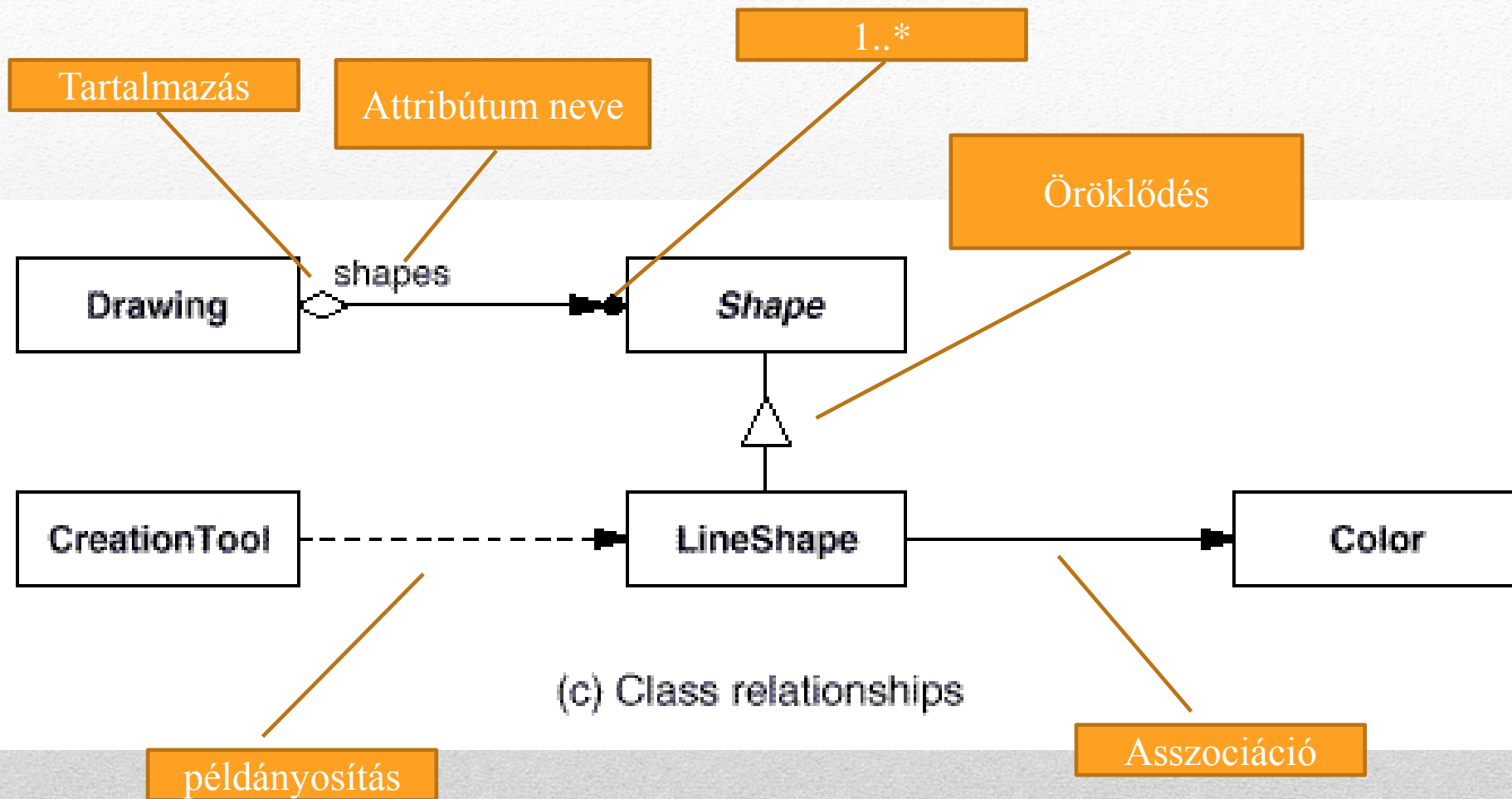

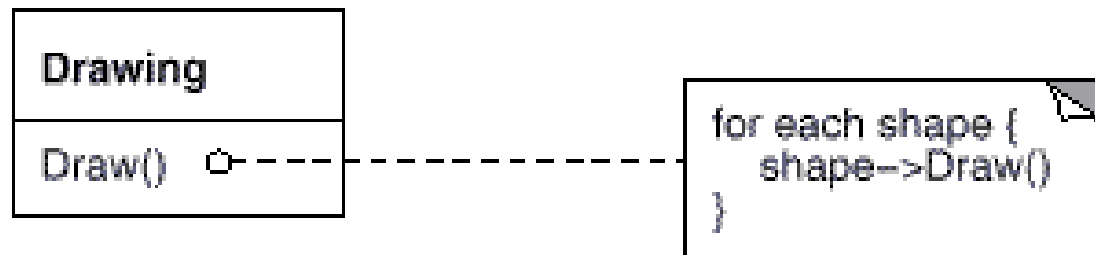
(b) Participant Client class (left) and implicit Client class (right)

OMT notations

(d) Pseudocode annotation

OMT notations

- Sok tervezési mintát tartalmaz
- Segít a minták megtalálásában

Szerkezeti	Gyártási	Viselkedési
<ul style="list-style-type: none"> • (Structural) • Osztályok és objektumok összetétele	<ul style="list-style-type: none"> • (Creational) • Objektumok létrehozása	<ul style="list-style-type: none"> • (Behavioural) • Objektumok kölcsönhatása, interakciója

Tervezési minta katalógus

SINGLETON

Egyke

- Beállítások
  - A beállítások elérése több helyről.
  - Mivel találjuk szemben magunkat?
    - Ha újra példányosítjuk az objektumot, akkor az már egy másik példány, nem lesz konzisztens.
    - Használhatunk globális változókat, de akkor például oda az öröklődés.

Példa

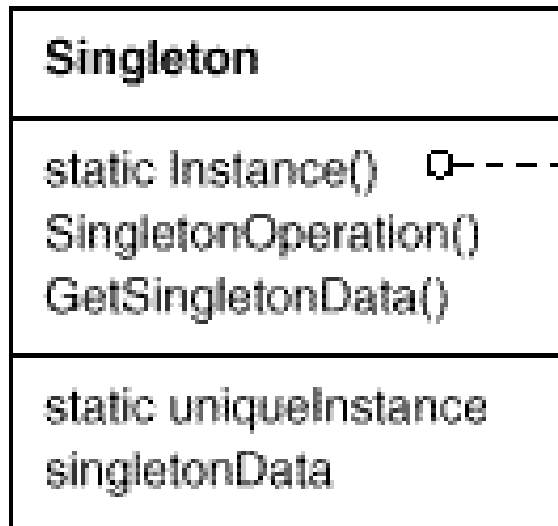

- *Cél:* biztosítja, hogy egy osztályból csak egy objektum keletkezzen amely globálisan elérhető
- *Alkalmazhatóság:*
  - pontosan egy példány létezhet amelyeket a kliensek elérhetnek
  - az egyedüli példány bővíthető kell hogy legyen (származtatással) amely ugyanúgy használható

Singleton

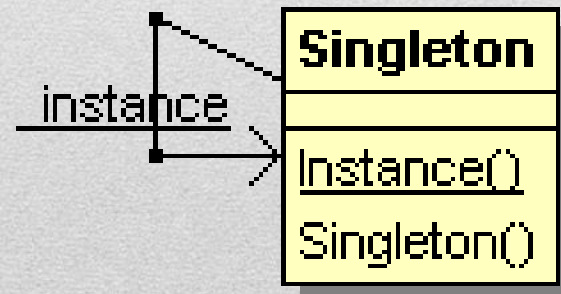
Singleton

- Hol használható?
  - Beállítások
  - Adatkapcsolatok (fájlrendszer, http, db)
  - Ablakkezelő
  - Naplózás
  - Factory

Singleton

- Globális változó
  - Mohó és lusta kiértékelés
  - Száلبiztos verzió
  - Enum
-
- Például: `java.lang.Runtime.getRuntime()`

Különböző megvalósítások (Javában)

```
1 package hu.u_szeged.inf.ovrt.singleton;
2
3 /**
4  * Singleton with early instantiation. <br>
5  * The singleton object is instantiated when the class <br>
6  * is loaded and not when it is first used.
7  */
8 public class Singleton {
9
10     /** holds the single instance for the singleton class */
11     private static final Singleton INSTANCE = new Singleton();
12
13     /** private constructor -> no other instance can be created */
14     private Singleton() {
15         System.out.println("> create instance (!)");
16     }
17
18     /**
19      * Access method to get the singleton instance.
20      *
21      * @return the singleton instance
22      */
23     public static Singleton getInstance() {
24         return INSTANCE;
25     }
26
27     public void helloSingleton() {
28         System.out.println("Hello! I'm a singleton.");
29     }
30
31     // test it
32     public static void main(String[] args) {
33         System.out.println("> program start");
34         Singleton.getInstance().helloSingleton();
35         System.out.println("> program finish");
36     }
37     // Output:
38     // > create instance (!)
39     // > program start
40     // Hello! I'm a singleton.
41     // > program finish
42 }
```



```
1 package hu.u_szeged.inf.ovrt.singleton;
2
3 /**
4  * Singleton with lazy instantiation.
5  *
6  * The singleton instance is created when the getInstance() <br>
7  * method is called for the first time.
8  */
9 public class SingletonLazy {
10
11     private static SingletonLazy instance;
12
13     private SingletonLazy() {
14         System.out.println("> create instance (!)");
15     }
16
17     public static SingletonLazy getInstance() {
18         if (instance == null) {
19             // created only when needed
20             instance = new SingletonLazy();
21         }
22         return instance;
23     }
24
25     public void helloSingleton() {
26         System.out.println("Hello! I'm a singleton.");
27     }
28
29     public static void main(String[] args) {
30         System.out.println("> program start");
31         SingletonLazy.getInstance().helloSingleton();
32         System.out.println("> program finish");
33     }
34
35     // Output
36     // > program start
37     // > create instance (!)
38     // Hello! I'm a singleton.
39     // > program finish
40
41 }
```

```

6 public class SingletonLazyThreadSafe {
7
8     private static SingletonLazyThreadSafe instance;
9
10    private SingletonLazyThreadSafe() {
11    }
12
13    // ----- VERSION SIMPLE >> -----
14    // just use synchronized on the getter method
15    // + simple method
16    // - bad performance because of sync checking
17    public static synchronized SingletonLazyThreadSafe getInstanceSimple() {
18        if (instance == null) {
19            instance = new SingletonLazyThreadSafe();
20        }
21        return instance;
22    }
23    // ----- << VERSION SIMPLE -----
24
25    // ----- VERSION BETTER >> -----
26    // only the creation of the instance is synchronized
27    private static synchronized void createInstance() {
28        if (instance == null) { // double check because of thread magic
29            instance = new SingletonLazyThreadSafe();
30        }
31    }
32
33    // no synchronized needed
34    // - a bit more complex
35    // + good performance, no sync checking needed
36    public static SingletonLazyThreadSafe getInstanceBetter() {
37        if (instance == null) {
38            createInstance();
39        }
40        return instance;
41    }
42    // ----- << VERSION BETTER -----
43
44    public void helloSingleton() {
45        System.out.println("Hello! I'm a singleton.");
46    }

```



```
1 package hu.u_szeged.inf.ovrt.singleton;
2
3 /**
4  * Singleton implemented as an enum.
5  *
6  * + easy implementation <br>
7  * + thread-safe <br>
8  * ~ early initialization <br>
9  * - no inheritance <br>
10 */
11 public enum SingletonEnum {
12
13     INSTANCE;
14
15     public void helloSingleton() {
16         System.out.println("Hello! I'm a singleton.");
17     }
18
19 }
```

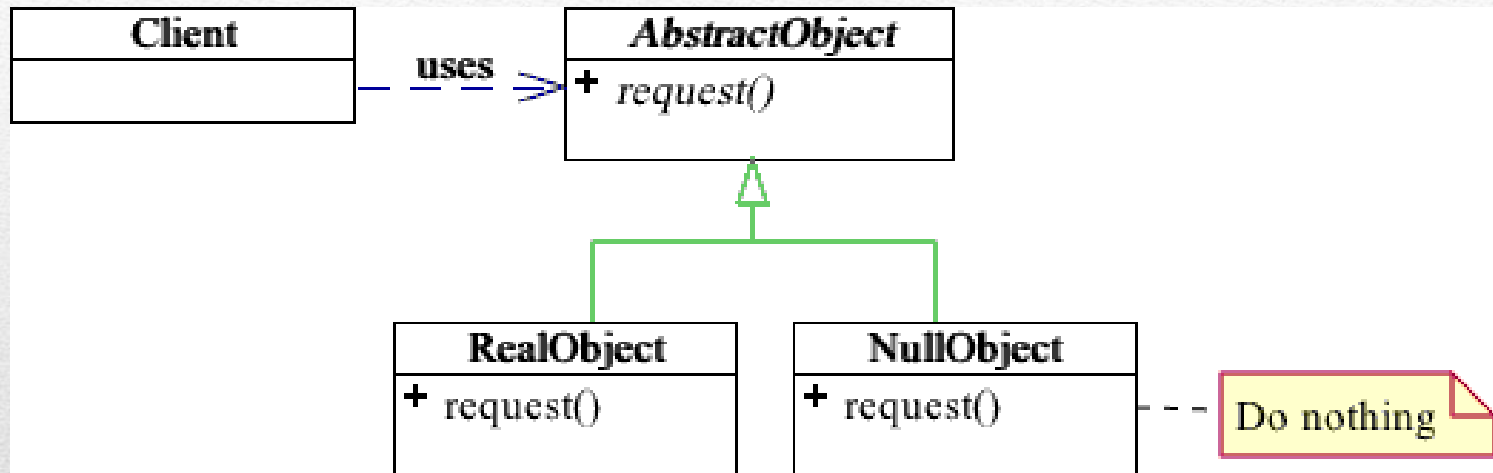

- <https://stackoverflow.com/questions/137975/what-is-so-bad-about-singletons>
- <https://www.javaworld.com/article/2074979/java-concurrency/double-checked-locking--clever--but-broken.html>

Singleton felvetések

Null object pattern